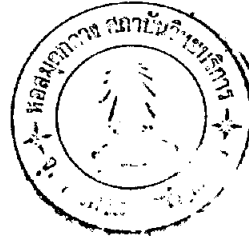

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- โกชัย สารีบุตร และ สมพร สารีบุตร. แนวการวิเคราะห์และประเมินผลแบบเรียน.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, ๒๕๒๑.
- คณะที่ปรึกษาของสำนักพิมพ์สาส์นสวรรค์. เขียนให้ถูก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เทียน
ทองวัฒนา, ๒๕๑๒.
- เฉลิม มลิลา. หลักการและวิธีสอนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนมัธยม. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๑.
- ฉวีลักษณ์ มุณยะกาชจน. แบบเรียนการอ่านและการพิจารณาหนังสือ (ท. ๒๒๑).
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, ๒๕๒๒.
- ทรงสุรเดช, พระยา. บันทึกพระยาทรงสุรเดช. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๑๔.
- เบ็ญจวรรณ สุนทรากุล. วิวัฒนาการของแบบเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๘.
- ประคอง กรรณสุต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐.
- ประภาศรี สีหอำไพ. "เกณฑ์การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย." ใน วิธีสอนภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษา, หน้า ๕๕. ประภาศรี สีหอำไพ, บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.
- รัฐจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์ดวงกมล, ๒๕๑๗.

- รัฐจวน อินทรกำแหง. การเลือกหนังสือ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, ๒๕๒๐.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๐๕.
- วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา โลกของเรา เล่ม ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
(ม. ๓). พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว,
๒๕๒๓.
- วิชาการ, กรม. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา โลกของเรา เล่ม ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
(ม. ๓). พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร . โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว,
๒๕๒๓.
- วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๒๓.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, ประพิมพ์พรรณ สุธรรมวงศ์ และ นพคุณ คุณาชีวะ. การวิเคราะห์
หนังสือแบบเรียน. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหา
วิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๑.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๔๓๕-๒๕๐๗. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๗.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพมหา
นคร : โรงพิมพ์จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๐.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดหนังสือเรียนสำหรับ
เลือกใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๓.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เพิ่มเติมและแก้ไขรายการ
หนังสือเรียนสำหรับเลือกใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๓.

สมนึก ลีมหอง และ ชาศรี อายูวัฒน์. หลักสูตรและแบบเรียนชั้นประถมศึกษา
(ศึกษา ๒๓๓). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนส์โตร์, ๒๕๒๒.

บทความวารสาร หนังสือพิมพ์ และสารานุกรม

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. "หนังสือเรียนของเด็ก." ศูนย์ศึกษา ๑๑(มีนาคม ๒๕๐๗) :
๓๒-๓๕.

จินตนา ไบกาซุ่ย. "หนังสือเรียนที่ไม่ใช่แบบเรียน." ประชาศึกษา ๒๔(มีนาคม ๒๕๒๐) :
๒๐.

เฉลิมศึก โสมติพย์. "ภาษาในแบบเรียน-อุปสรรคเบื้องต้นในการเรียนของเด็ก."
ศูนย์ศึกษา ๒๑(มกราคม-เมษายน ๒๕๑๔) : ๘๕-๘๘.

ไทยวัฒนาพานิช-แมคมิลแลน. "ต้นยูคาลิปตัส (Eucalyptus)." สารานุกรมโลกของ
เรา ๓(๒๕๒๒) : ๒๒๖.

นันทวัน ไตรย์เพน. "การพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา."
วารสารการศึกษาผู้ใหญ่ ๑๖(พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๒๒) : ๒๕-๓๒.

มานี ธรรมครองอาคม และ นาฏเจดีย์ว สุมาวงศ์. "ทำอย่างไรจึงจะใช้หนังสือแบบ
เรียนให้ได้ประโยชน์เต็มที่." ศูนย์ศึกษา ๓๖(มกราคม ๒๕๐๐) : ๑๗-๒๕.

รพีพรรณ บุตรรัตน์. "หนังสือแบบเรียนในตะวันตก-ตะวันออก." วารสารการศึกษา
เอกชน ๑(มิถุนายน ๒๕๑๗) : ๑๗-๒๐.

"ศธ. เปลี่ยนวิธีผลิตหนังสือให้เอกชนช่วย." สยามรัฐ (๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๓) : ๑, ๑๒.

วิทยานิพนธ์

อุษณี ยันต์เจริญ. "การศึกษาลักษณะและคุณภาพของแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองสำหรับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.

- นารีรัตน์ อยู่กิจศิษย์. "การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมหมวดสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๒๐.
- เนาวรัตน์ แดงยิ้ม. "การวิเคราะห์เนื้อหาและประเมินผลแบบเรียนสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชาวเขา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.
- น้าอ้อย อุมะวิชนี. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.
- บรรเจิด ภิรมย์. "การสำรวจสภาพที่นำไปสู่ปัญหาการใช้แบบเรียนสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เขตการศึกษา ๘." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๒.
- ปราณี สิ้นธุสะอาก. "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่มหนึ่ง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.
- ปราณี หัตถ์ฉลาด. "โปรแกรมการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕.
- พินุช ภาสุรภัทร. "หลักเกณฑ์ในการสร้างภาพประกอบหนังสือแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.
- รจิต ชัยสุข. "ความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมายกับเนื้อหาวิชาในหมวดสังคมศึกษาของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมแบบประสม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗.

- รพีพรรณ เอกสุภาพันธุ์. "การเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของโรงเรียนราษฎร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.
- วัชรวิภา คลายนาทร. "ปัญหาการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียน
มัธยมแบบประสม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.
- วิเชียร ทัพประเสริฐ. "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคม
ศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยม
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. "การประเมินแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๖.
- สิริวรรณ สุวรรณอาภา. "ปัญหาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๖.
- สุริพันธ์ เกียนวัฒนา. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗.
- หอมทวล มีเกิด. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองในระดับมัธยม
ศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗.
- อรุณี ลพพิจารณ์. "การวิเคราะห์แบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.

อารยา เกษมณี. "ปัญหาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.

อมรา มนต์วานิช. "การศึกษาปัญหาการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษา ๒." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.

ภาษาอังกฤษ

Books

- Best, John W. Research in Education. 2d ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1970.
- Brown, James W.; Lewis, Richard B.; and Harclerod, Fred F. AV. Instruction media and methods. 3d ed. New York : McGraw-Hill Book Company, 1969.
- Clark, Leonard H, and Starr, Irving S. "Selecting a textbook." Secondary School Teaching Methods. 3d ed. New York : Macmillan Publishing Co., 1976.
- Dale, Edgar. Audio-Visual Methods in Teaching. 3d ed. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc, 1969.
- Dolmatch, Theodore B. Information Please Almanac 1979. New York : Information Please Publishing Inc, 1978.
- Fenton, Edwin. Teaching the New Social Studies in Secondary Schools. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc, 1966.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3d ed. New York : Mc Graw-Hill Book Company, 1973.

Luck, William R., et al. Effective Secondary Education. 2d ed.

New York : Burgess Publishing Company, 1968.

Massialas, Byron G. "Selecting a Social Studies Textbook."

Crucial Issues in the teaching of Social Studies. 3d ed.

London : Prentice-Hall Inc, Englewood Cliffs, N.J., 1965.

Peterson, Elemore. Aspect of Readability in Social Studies. New

York : Bureau of Publication Teacher College, Columbia

University, 1964.

Samalonis, Bernice L. "Selecting the Text. "Method and Materials

for Today's High School. New York : Litton Educational

Publishing Inc, 1970.

Shores, Louis. Instructional Material; An Introduction for

Teachers. New York : The Ronald Press Company, 1960.

Smith, Karl U., A.V. Communication Review. New York : Department

of Audio-Visual Instruction, 1966.

The Association of Teachers of Social Studies of the City of New

York. Handbook for Social Studies Teaching. 3d ed. New

York : Holt, Rinehart and Winston Inc, 1967.

Articles

A Project of American Educational Research Association. "Textbook."

Encyclopedia of Educational Research (1969) : 1470-1477.

Brodbelt, Samuel. "Using mathematical criteria for selecting

social studies Textbooks." The Clearing House 46(April

1972) : 487-492.

ekt

Deighton, Lee C. "Textbook : Role in Education." The Encyclopedia of Education 9(1971) : 210-214.

Halsey, William D. "Eucalyptus." Collier's Encyclopedia 9(1963) : 379.

Nichols, Arthur S, and Ochoa, Anna. "Evaluating Textbooks for Elementary Social Studies : Criteria for the Seventies." Social Education 35(March 1971) : 290-294.

Smith, Edward W,; Krouse, Stanley W.; and Atkinson, Mark M. "Textbook Selection." The Educator's Encyclopedia (1969): 648-653.

Turner, Thomas N. "Making the Social Studies Textbook a More Effective Tool for Less Able Readers." Social Education 40(January 1976) : 38.

Other Materials

Dela Cruz, Leonardo D. "Analysis of Philippines Social Studies Textbooks." Dissertation Abstracts International 32(August 1971) : 665-A.

Durham, Kenneth Reuben. "A Survey of All American History Textbooks Adopted for the Public High School of Texas from 1919 to 1970." Dissertation Abstracts International 32(January 1972) : 3737-A.

- Fedyck, Micheline. "Conceptions of Citizenship and Nationality in High School American History Textbooks, 1913-1977."
Dissertation Abstracts International 41(August 1980) :
565-566 A.
- Gaines, John Strother. "The Treatment of Mexican American History in Contemporary American High School Textbooks."
Dissertation Abstracts International 32(February 1972) :
4240-A.
- Guldin, Robert Marland. "An Analysis of Approaches to Value Oriented Content Material in Selected Fifth Grade Social Studies Textbooks and Corresponding Teachers' Guides."
Dissertation Abstracts International 36(December 1975) :
3354-A.
- Rogers, Ronald James. "An Analysis of Instructional Questions in Social Studies Textbooks Prepared for Use in Grades Four, Five and Six." Dissertation Abstracts International
31(October 1973) : 1776-1777 A.
- Tamashiro, Masamitsu. "An Analysis of the Treatment of Selected Aspects of United States-Japan Relations from 1905 to 1960 as Found in High School History Textbooks of Both Nations." Dissertation Abstracts International 33(October 1972) : 1476-A.

Wijesinghe, Gita Sushila. "The Treatment of Population Concepts in Social Studies and Biology secondary school Textbooks in Florida : A Content Analysis and Survey of Teachers." Dissertation Abstracts International 40(March 1980) : 4881-A.

Withrow, John Raynor. "An Analysis of the Levels of Cognitive Skill Required by the Textbook Questions in Selected State Histories." Dissertation Abstracts International 32(February 1972) : 4337-A.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ก.

กลุ่มวิชาสังคมศึกษาประกอบด้วยวิชาต่อไปนี้

๑. ภูมิศาสตร์
๒. ประวัติศาสตร์
๓. หน้าที่พลเมือง
๔. ศิลปกรรม
๕. สังคมวิทยา
๖. ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อม
๗. เศรษฐศาสตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ข.

โครงสร้างวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรพุทธศักราช

๒๕๒๑

วิชาบังคับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ส. ๑๐๑	ประเทศของเรา	๕ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๒.๕ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๑๐๒	ประเทศของเรา	๕ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๒.๕ หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ส. ๒๐๓	เพื่อนบ้านของเรา	๕ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๒.๕ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๒๐๔	เพื่อนบ้านของเรา	๕ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๒.๕ หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ส. ๓๐๕	โลกของเรา	๕ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๒.๕ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๐๖	โลกของเรา	๕ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๒.๕ หน่วยการเรียนรู้

วิชาเลือก

ให้เลือกรเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ส. ๓๑๑	สังคมและวัฒนธรรมไทย	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๒๑	ชีวิตและงานของบุคคลตัวอย่าง	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๓๑	เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๔๑	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๕๑	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๖๑	ประชากรศึกษา	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้

ส. ๓๗๑	ภูมิศาสตร์เบื้องต้น	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๘๑	ประวัติศาสตร์ทั่วไป	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๘๑	ประวัติศาสตร์ไทย ๑	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้
ส. ๓๘๒	ประวัติศาสตร์ไทย ๒	๒ คาบ/สัปดาห์/ภาค	๑ หน่วยการเรียนรู้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ค.

จุดประสงค์ วิชาสังคมศึกษา

ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑

๑. เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๒. เพื่อให้มีความรักชาติ มีความสามัคคีในชาติ มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความซื่อสัตย์ในผลงานอันดีเด่นของคนไทย รู้จักบำรุงรักษาไว้ซึ่งเอกราช และรู้จักรักษาแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณี อันเป็นเอกลักษณ์ ที่ตั้งงามของชาติ
๓. เพื่อเสริมสร้างให้มีคุณภาพในการดำรงชีวิต มีคุณธรรมประจำใจ และมีคุณสมบัติต่าง ๆ อันพึงประสงค์ของสังคมไทย
๔. เพื่อเสริมสร้างให้มีความรู้ และความเข้าใจพื้นฐานในการพัฒนา สร้างสรรค์ และแก้ปัญหาในกานสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี โดยอาศัยคุณธรรม และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เป็นปัจจัยสำคัญ
๕. เพื่อเสริมสร้างบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์อันดี ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ในชุมชน ในประเทศ และในประชาคมของโลก
๖. เพื่อให้เกิดความรัก ความผูกพันกับท้องถิ่นของตน ตลอดจนเห็นคุณค่า มีความรับผิดชอบ รวมทั้งให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ผนวก ง.

จุดประสงค์ ของวิชา ส.๓๐๕ โลกของเรา และ ส.๓๐๖ โลกของเรา
ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม

๑. ให้มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะภูมิศาสตร์ ของทวีปต่าง ๆ นอกเขตทวีปเอเชียทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างมนุษยชาติ
๒. ให้สามารถวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต และการพัฒนาประเทศ ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
๓. ให้สามารถอ่าน เขียน และใช้แผนผัง แผนที่ และแผนที่ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา
๔. ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์ความเป็นมา และสภาพปัจจุบันทาง สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองของชนชาติต่าง ๆ
๕. ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความเป็นอยู่ และปัญหาของประชากรของประเทศต่าง ๆ นอกเขตทวีปเอเชีย
๖. ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ในเรื่องเกี่ยวกับการตั้งหลักแหล่ง การผลิต การบริโภค การจัดการและการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัด
๗. ให้มีความรู้ความเข้าใจในสภาวะเศรษฐกิจ และผลิตผลของแต่ละภูมิภาคในโลก ซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย
๘. ให้รู้จักใช้สิทธิ เสรีภาพ ในกรอบแห่งกฎหมาย และตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๙. ให้มีความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีในคุณค่าทางสังคม จริยธรรม วัฒนธรรม และการปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมใดควยดี
๑๐. ให้มีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม และศาสนธรรมของชนชาติต่าง ๆ
๑๑. ให้เข้าใจในการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของไทย

ภาคผนวก ๑
แบบสอนถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม.๐๓๐๘/

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มกราคม ๒๕๒๘

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย นางสาว สุวิชา พูลเกษ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา
กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครู และนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคม
ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม" ในกรณีนี้ นิสิตจำเป็นต้องทำการสำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามแก่ครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามของโรงเรียน.....

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นิสิตได้เข้าพบเพื่อเรียนชี้แจงรายละเอียด
และขอได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว
ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

บัณฑิตวิทยาลัย หวังอย่างยิ่งในความกรุณาของท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร ๒๕๒๕๔๘๖, ๒๕๒๗๖๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

เรื่อง ขอความร่วมมือในการออกแบบสอบถาม

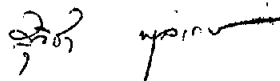
เรียน อาจารย์ที่นับถือ

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๒ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม" ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) เพื่อให้ครูอาจารย์และนักเรียนได้ใช้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพดีขึ้นต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ต้องอาศัยข้อมูลจากความคิดเห็นของครูอาจารย์มาประกอบด้วย ฉะนั้นข้าพเจ้าใคร่ขอความร่วมมือจากครูอาจารย์ ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) ทุกท่าน โปรดกรุณาสละเวลาอันมีค่าออกแบบสอบถามที่แนบมานี้ด้วย อันเป็นการออกแบบสอบถามนี้ ท่านไม่ต้องลงนามของท่านและคำตอบของท่านจะใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ ดังนั้นขอได้โปรดตอบทุกข้อตามความเป็นจริง

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นางสาว สุวิชา พูลเกษ)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ภาค

ภาคที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และการใช้หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์

๑. ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม
๒. คุณภาพช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน
๓. ความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร
๔. สาระด้านความรู้
๕. สาระด้านสติปัญญา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ ๑

แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และการใช้
หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓(ม.๓)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

๑. โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ท่านเลือก
เป็นคำตอบ ตามความเหมาะสมและความเป็นจริง (คำถามบางข้ออาจ
เลือกตอบได้หลายคำตอบ)
  ๒. โปรดเติมข้อความหรือตัวเลขลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ในบางข้อ ตาม
ความคิดเห็นของท่านและตามความเป็นจริง
๑. ท่านเป็นครูอาจารย์
    - ( ) ชาย
    - ( ) หญิง
  ๒. คุณวุฒิทางการศึกษา
    - ( ) สูงกว่าปริญญาตรี
    - ( ) ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
    - ( ) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
    - ( ) ต่ำกว่าอนุปริญญา
  ๓. ประสบการณ์ในการสอน
    - ประกอบอาชีพครูมาแล้ว .....ปี
    - สอนวิชาสังคมศึกษามาแล้ว .....ปี
    - สอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) สัปดาห์ละ .....คาบ/ชั่วโมง

๔. ในฐานะผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ท่านมีทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาอย่างไร
- ( ) สนใจมาก
 ( ) สนใจพอควร
 ( ) ไม่สนใจ
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
๕. ท่านยึดหนังสือประเภทใดเป็นหลักสำคัญในการสอนวิชาสังคมศึกษา (ตอบได้หลายข้อ)
- ( ) หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาที่กระทรวงอนุมัติ
 ( ) ประมวลการสอน
 ( ) คู่มือการสอน
 ( ) หลักสูตร
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
๖. ท่านใช้หนังสือเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาอย่างไร
- ( ) ใช้ตลอดทั้งเล่ม
 ( ) ใช้ตลอดทั้งเล่ม และมีหนังสืออื่นประกอบ
 ( ) ใช้เฉพาะบางบท บางหัวข้อเรื่องและค้นคว้าจากหนังสืออื่นประกอบ
 ( ) อื่นๆ(โปรดระบุ) .....
๗. ลักษณะการสอน โดยใช้หนังสือเรียน ท่านมักปฏิบัติ ดังนี้ (ตอบได้หลายข้อ)
- ( ) มอบหมายให้นักเรียนอ่านมาล่วงหน้าและอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน
 ( ) ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันในชั่วโมงเรียน
 ( ) ให้นักเรียนอ่านภายหลังครูอธิบายจบแล้ว
 ( ) ครูอธิบายประกอบการซักถามในหนังสือเรียน
 ( ) ให้นักเรียนอ่านเฉพาะบางหัวข้อประกอบคำอธิบาย
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๘. ท่านใช้หนังสือเรียนสังคมศึกษา ในชั่วโมงสอนของท่านบ่อยครั้งเพียงใด

- ( ) ใช้ทุกชั่วโมง
 ( ) ใช้เป็นบางชั่วโมง
 ( ) ไม่ใช่เลย
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๙. ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษามากน้อยเพียงใด

- ( ) เคยไปอบรมทุกครั้ง
 ( ) เคยไปเป็นบางครั้ง
 ( ) ไม่เคยได้รับการอบรมเลย เพราะ
 ( ) เพิ่งทำการสอน
 ( ) ไม่มีเวลาว่าง
 ( ) หัวหน้าสายวิชาอบรมแทน
 ( ) หัวหน้าสายวิชาไม่ส่งไปอบรม
 ( ) เห็นว่าการอบรมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์
 ( ) เหตุผลอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๑๐. ท่านเคยแนะนำวิธีการใช้หนังสือเรียน เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านหนังสือบ้างหรือไม่

- ( ) เคย
 ( ) ไม่เคย
 ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๑๑. ท่านประสบปัญหาในการใช้หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาบ้างหรือไม่

- ( ) ไม่ประสบปัญหาเลย
 ( ) ประสบปัญหา เพราะ (ตอบได้หลายข้อ)

- ( ) เนื้อหาในหนังสือเรียนมีมากเกินไป
- ( ) เนื้อหาในหนังสือเรียนไม่สมบูรณ์ต้องคนคว่าเพิ่มเติม
- ( ) ขาดทักษะในการคนคว่าหาความรู้เพิ่มเติม
- ( ) ขาดหนังสืออ่านประกอบสำหรับการคนคว่าเพิ่มเติม
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๑๒. เมื่อท่านเกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้หนังสือเรียนท่านขอความช่วยเหลือจาก (ตอบได้หลายข้อ)

- ( ) อาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่
- ( ) หัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษา
- ( ) ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ
- ( ) เพื่อนครู ที่สอนวิชาสังคมศึกษาคู่กัน
- ( ) ศึกษานิเทศก์
- ( ) แหล่งหรือบุคคลอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๑๓. จากประสบการณ์ในการสอนของท่าน ท่านคิดว่านักเรียนของท่านมีทัศนคติต่อหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาที่กำลังใช้อยู่อย่างไร

- ( ) พอใจมาก
- ( ) พอใจพอสมควร
- ( ) ไม่ค่อยพอใจ
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๑๔. ท่านเห็นว่าหนังสือเรียนที่ท่านใช้อยู่ มีเนื้อหาให้ความรู้ที่ต่อเนื่องจากหนังสือเรียนก่อน ๆ หรือไม่

- ( ) มี
- ( ) ไม่มี
- ( ) ไม่ทราบ เพราะ .....

๑๕. หนังสือเรียนที่ท่านใช้อยู่นั้นให้ความรู้พอที่จะเป็นพื้นฐานให้นักเรียนได้ศึกษาในชั้นที่สูงขึ้นมากน้อยเพียงใด
- ( ) มาก
- ( ) ปานกลาง
- ( ) น้อย
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
๑๖. ท่านมีความเห็นว่าราคาของหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เมื่อเทียบกับคุณภาพ
- ( ) ราคาถูกมาก
- ( ) ราคาเหมาะสมอยู่แล้ว
- ( ) ราคาแพงเกินไป
๑๗. ท่านเห็นว่าหนังสือเรียนที่ท่านใช้อยู่นั้น โดยทั่วไปมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์
- ( ) ดีมาก
- ( ) ดี
- ( ) พอใช้
- ( ) ยังไม่ดีพอ ต้องมีการปรับปรุง
๑๘. เมื่อท่านพบเห็นข้อบกพร่องในหนังสือเรียน ท่านทำอย่างไร (ตอบได้หลายข้อ)
- ( ) แจ้งไปที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- ( ) แจ้งอาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่
- ( ) แจ้งหัวหน้าสายวิชา
- ( ) แจ้งเพื่อนครู
- ( ) เฉย ๆ
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๑๘. ในการใช้หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว ท่านพบปัญหา
หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หนังสือเรียนเพิ่มเติม โปรดแสดงความคิดเห็น

.....
.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ ๒

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม
๒. อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน
๓. ความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร
๔. สาระความรู้
๕. สาระความรู้ที่ปัญหา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

๑. โปรดอ่านข้อความทางซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) ที่ท่านใช้อยู่ มีลักษณะอยู่ในเกณฑ์มากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เกณฑ์ที่ใช้มีดังนี้

ดีมาก	เท่ากับ	๕	หมายถึง	คุณภาพทางด้านนั้น ๆ ดีมาก
ดี	เท่ากับ	๔	หมายถึง	คุณภาพทางด้านนั้น ๆ ดี
ปานกลาง	เท่ากับ	๓	หมายถึง	คุณภาพทางด้านนั้น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
ควรปรับปรุง	เท่ากับ	๒	หมายถึง	ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขคุณภาพทางด้านนั้น ๆ
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	เท่ากับ	๑	หมายถึง	ไม่มีคุณภาพทางด้านนั้น ๆ หรือมีคุณภาพทางด้านนั้น ๆ ไม่ดีเลย ซึ่งควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

๒. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ ตามความคิดเห็นของท่าน และตามความเป็นจริง

๑. ลักษณะการจัดรูปเล่ม

ที่	เกณฑ์	ดี	ดี	ปาน	ควร	ควร
		มาก =๕	ดี =๔	กลาง =๓	ปรับปรุง =๒	ปรับปรุง อย่างยิ่ง =๑
๑	ปกมีความทนทาน	.....	.....	.....	.....	.....
๒	การออกแบบปกมีลักษณะสวยงาม ดึง ดูดความสนใจ	.....	.....	.....	.....	.....
๓	รูปเล่มมีขนาดและลักษณะเหมาะ กับการใช้ของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๔	การเย็บเล่มทนทานและประณีต	.....	.....	.....	.....	.....
๕	กระดาษที่ใช้พิมพ์มีความทนทานและ น่าอ่าน	.....	.....	.....	.....	.....
๖	การจัดลำดับบทและหัวข้อเรื่องใน หนังสือเรียนมีความเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
๗	การจัดหน้าหนังสือ มีการเว้นช่องว่าง ตอนบน ตอนล่าง กานข้าง ตลอดจน ช่องไฟของหนังสือแต่ละหน้า	.....	.....	.....	.....	.....
๘	การพิมพ์มีความประณีต ชัดเจน และ ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๙	ตัวอักษร มีขนาดและลักษณะเหมาะสม กับวัยและสายตาระของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๑๐.	ใช้ตัวอักษรลักษณะพิเศษ เช่น ตัวหนา ตัวใหญ่ ตัวเอน เพื่อเน้นข้อความ สำคัญได้เหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....

๑๑. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัดทำรูปเล่ม นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น .....
- .....

๒. อุปกรณช่วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน

ที่	เกณฑ์	คว	คว	ปาน	คว	คว
		มาก = ๕	= ๔	กลาง = ๓	ปรับปรุง = ๒	คว ปรับปรุง อย่างยิ่ง = ๑
๑	ชื่อหนังสือเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๒	มีสารบัญแสดงหัวข้อย่อยของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
๓	มีคำนำระบุความมุ่งหมายของผู้แต่ง และวิธีใช้หนังสือเรียนไว้ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
๔	ชื่อเรื่องในหนังสือเรียนแต่ละบทแต่ละตอน น่าสนใจสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
๕	มีแผนที่ แผนภูมิ ตารางสถิติที่ถูกต้องชัดเจนทันสมัยและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
๖	การจัดวางภาพประกอบสัมพันธ์กับเนื้อหา และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
๗	ภาพประกอบมีจำนวนเหมาะสมกับความจำเป็น	.....	.....	.....	.....	.....
๘	ภาพประกอบมีคำอธิบายชัดเจนและถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....

ที่	เกณฑ์	ดีมาก =๕	ดี =๔	ปานกลาง =๓	ควรปรับปรุง =๒	ควรปรับปรุง อย่างยิ่ง =๑
๘	ภาพประกอบช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง และเกิดแนวคิด (Concept) ที่ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๑๐	ภาพประกอบมีขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษ และการใช้สายตาของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๑๑	มีแบบสรุป กิจกรรมเสนอแนะ และคำถามท้าย บท ทุกบทเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๑๒	มีการจัดกรรมวิธีเชิงอรรถ หนังสืออ้างอิง และคำอธิบายศัพท์ไว้ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๑๓.	ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน นอกเหนือ ไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น	.....	.....	.....	.....	.....

๓. ความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร

ที่	เกณฑ์	ดีมาก =๕	ดี =๔	ปานกลาง =๓	ควรปรับปรุง =๒	ควรปรับปรุง อย่างยิ่ง =๑
๑	เนื้อหาในหนังสือเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ทั่วไปของหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
๒	เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สังคมศึกษารายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....

ร.น.	เกณฑ์	ดี	ดี	ปาน	ควร	ควร
		มาก =๕	ดี =๔	กลาง =๓	ปรับปรุง =๒	ปรับปรุง อย่างย้ง =๑
๑	หนังสือเรียนมีเนื้อหาครบถ้วนตามที่หลักสูตร สังคมศึกษากำหนด	.....	.....	.....	.....	.....
๒	การเรียงลำดับเนื้อเรื่องของหนังสือเรียน ตรงตามหัวข้อที่หลักสูตรกำหนดไว้	.....	.....	.....	.....	.....
๓	เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความเหมาะสมกับ เวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
๔	เนื้อหาในหนังสือเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่ง หมายของการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
๕	สัดส่วนของเนื้อหาวิชาแต่ละเรื่องเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
๖	เนื้อหาให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๗	เนื้อหาช่วยใ้ผู้เรียนสามารถอ่าน เขียน และ ใช้แผนผัง แผนภูมิและแผนที่ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
๘	เนื้อหาช่วยใ้ผู้เรียนมีความเข้าใจและมี ทัศนคติที่ดีในคุณค่าทางสังคม จริยธรรม วัฒนธรรม และการปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกัน ในสังคมได้อย่างดี	.....	.....	.....	.....	.....
๙	ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร นอกเหนือไป จากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น	.....	.....	.....	.....	.....

๔. สาระด้านความรู้

ร.๒-๑	เกณฑ์	ดี มาก = ๕	ดี = ๔	ปาน กลาง = ๓	ควร ปรับปรุง = ๒	ควร ปรับปรุง อย่างยิ่ง = ๑
๑	เนื้อหาให้ความรู้และข้อเท็จจริงที่คนพบใหม่ ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
๒	เนื้อหาให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ชัดเจนตรง ปราศจากอคติ	.....	.....	.....	.....	.....
๓	การจัดเนื้อหาในหนังสือเรียนมีความสัมพันธ์ เกี่ยวโยงกันในหลายสาขาวิชา หรือมีลักษณะ บูรณาการ	.....	.....	.....	.....	.....
๔	เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความสัมพันธ์กับประสบ การณ์ของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๕	เนื้อหาให้ความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	.....	.....	.....	.....	.....
๖	การอธิบายเนื้อหาทำได้ละเอียด ชัดเจน ถูก ต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ อย่างแจ่มแจ้งและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	.....	.....	.....	.....	.....
๗	เนื้อเรื่องในบทเรียนแต่ละบทมีความต่อเนื่องกัน	.....	.....	.....	.....	.....
๘	เนื้อหาครอบคลุมแนวคิดที่สำคัญในวิชาสังคม ศึกษาเหมาะสมกับวุฒิภาวะของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๙	เนื้อหาช่วยให้นักเรียนเข้าใจและสามารถ วิเคราะห์ปัญหาของสังคมและสถานการณ์ ในภูมิภาคอื่น ๆ ของโลกปัจจุบันได้	.....	.....	.....	.....	.....

๑๐. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระความรู้ นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรด
 แสดงความคิดเห็น .....
- .....

๕. สาระความรู้สติปัญญา

ร.น.	เกณฑ์	ดี	กลาง	ควร	ควร
		มาก = ๕	ค = ๔	กลาง = ๓	ปรับปรุง = ๒
๑	เนื้อหาในหนังสือเรียนเหมาะสมกับวัยและระดับ สติปัญญาของนักเรียน	.....	.....	.....	.....
๒	บทเรียนเรียงลำดับเนื้อหา จากง่ายไปหายาก จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัวผู้เรียน	.....	.....	.....	.....
๓	คำศัพท์และสำนวนภาษาในหนังสือเรียนถูกต้อง และมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับความรู้ ของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....
๔	เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....
๕	เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อบุคคล สังคม และชาติบ้านเมือง	.....	.....	.....	.....
๖	การเสนอตัวอย่างช่วยให้นักเรียนเกิดภาพพจน์ ที่ถูกต้องต่อเนื้อเรื่องนั้น	.....	.....	.....	.....
๗	วิธีการเสนอเนื้อหาส่งเสริมให้เกิดการคิดอย่าง ; มีเหตุผล กระตุ้นให้มีการอภิปรายและการแสดง ความคิดเห็น	.....	.....	.....	.....

๗๒	เกณฑ์	ควร มาก = ๕	ควร = ๔	ปาน กลาง = ๓	ควร ปรับปรุง = ๒	ควร ปรับปรุง อย่างยิ่ง = ๑
๘	มีวิธีการเสนอเนื้อเรื่องให้นักเรียนเห็นปัญหา เกิดความสงสัยและสนใจจนควาหาคำตอบ ด้วยตนเอง					
๙	เสนอแนวคิดทั้งในแง่บวกและลบ เปิดโอกาส ให้นักเรียนมองเห็นทางเลือก (Alternatives) ของวิธีแก้ปัญหาหลายทาง					
๑๐	ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระด้านสติปัญญา นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้วโปรด แสดงความคิดเห็น					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

นักเรียนที่รัก

ข้าพเจ้าเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๒ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม" ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) เพื่อให้นักเรียนได้ใช้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพต่อไป

เพื่อให้การวิจัยนี้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากความคิดเห็นของนักเรียนมาประกอบด้วย ดังนั้นข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนโดยขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ ตามความเป็นจริงทุกข้อ โดยไม่ต้องลงชื่อของนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะเก็บคำตอบไว้เป็นความลับ

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ

วิจิตร พุกเกษ
(นางสาวสุวิชา พุกเกษ)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ภาค

ภาคที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และการใช้หนังสือเรียน
วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษา
ธิการ

ภาคที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือ
เรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์

๑. ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม
๒. อุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน
๓. ความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร
๔. สาระความรู้
๕. สาระศาสนศึกษา

.....

ภาคที่ ๑

แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและ การใช้หนังสือเรียน
วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓(ม.๓)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

๑. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ท่านเลือกเป็น
คำตอบ ตามความเหมาะสมและความเป็นจริง (คำถามบางข้ออาจเลือก
ได้หลายคำตอบ)
๒. โปรดเติมข้อความหรือตัวเลขลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ในบางข้อ ตามความ
คิดเห็นของท่านและตามความเป็นจริง

๑. ท่านเป็นนักเรียน

( ) ชาย

( ) หญิง

๒. ในฐานะเป็นผู้เรียนวิชาสังคมศึกษา ท่านมีทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาอย่างไร

( ) สนใจมาก

( ) สนใจพอสมควร

( ) ไม่สนใจ

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๓. ท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อหนังสือเรียนที่ท่านใช้อยู่

( ) พอใจมาก

( ) พอใจพอสมควร

( ) ไม่พอใจ

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๔. หนังสือเรียนที่ท่านใช้นั้น เมื่ออ่านแล้ว

( ) เข้าใจได้หมดทันที

( ) เข้าใจบางตอน

( ) ต้องถามคณาจารย์จากหนังสือเล่มอื่นประกอบ

( ) ต้องให้ครูอธิบายเพิ่มเติม

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๕. ท่านเคยอ่านหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษามาก่อนจะถึงชั่วโมงเรียนหรือไม่

( ) อ่านเสมอ

( ) อ่านเป็นบางครั้ง

( ) ไม่เคยอ่าน เพราะ

- ( ) ไม่มีเวลา
- ( ) ไม่สนใจ
- ( ) ไม่ชอบวิชานี้
- ( ) อ่านแล้วไม่เข้าใจ จึงไม่ยกอ่าน
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
๖. ท่านใช้หนังสืออ่านประกอบและหนังสืออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาบ้างหรือไม่
- ( ) ใช้บ่อยครั้ง
- ( ) ใช้เป็นบางครั้ง
- ( ) ไม่ใช้เลย เพราะ .....
๗. ลักษณะของหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ที่ท่านชอบใช้
- ( ) ชอบให้แยกเล่มเป็นรายวิชา เช่น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม
- ( ) ชอบให้เป็นเล่มเดียวกันเหมือนปัจจุบัน
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
๘. ท่านชอบให้ครูสังคมศึกษา ใช้หนังสือเรียนโดย
- ( ) มอบหมายให้อ่านมาล่วงหน้า
- ( ) ให้อ่านเมื่อครูสอนจบแล้ว
- ( ) ให้อ่านในชั่วโมงเรียน
- ( ) ให้ใช้หนังสือเรียนเป็นหลักและค้นคว้าประกอบ
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
๙. ท่านมีความสนใจเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาต่อไปนี้ ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)
- ( ) โลกกลุ่มที่หนึ่ง
- ( ) โลกกลุ่มที่สอง
- ( ) โลกกลุ่มที่สาม
- ( ) ไทยยุคใหม่
- ( ) ปัญหาในโลปัจจุบัน
- ( ) การเข้าใจแผนที่

๑๐. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อราคาของหนังสือเรียนเมื่อเทียบกับคุณภาพ
- ( ) ราคาแพงเกินไป
  - ( ) ราคาเหมาะสม
  - ( ) ราคาถูกมาก
๑๑. ในฐานะผู้เรียน ท่านเห็นว่าหนังสือเรียนที่ท่านกำลังใช้อยู่ มีเนื้อหาที่ให้ความรู้ที่ต่อเนื่องจากหนังสือเรียนในชั้นก่อน ๆ หรือไม่
- ( ) มี
  - ( ) ไม่มี
  - ( ) ไม่ทราบ
๑๒. ท่านเห็นว่าเนื้อหาที่มีในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา
- ( ) ควรจะเพิ่มเนื้อหาอีก
  - ( ) พอเหมาะแล้ว
  - ( ) ควรลดเนื้อหาลง
๑๓. ท่านเห็นว่าหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาเล่มที่ท่านใช้นั้นมีคุณภาพโดยทั่วไป
- ( ) ดีมาก
  - ( ) ดี
  - ( ) พอใช้
  - ( ) ยังไม่ดีพอ ควรต้องมีการปรับปรุง
๑๔. ท่านต้องการใช้หนังสือเรียนที่มีลักษณะ (ตอบได้หลายข้อ)
- ( ) เข้มแข็งทนถาวร
  - ( ) ปกสวย สีสะดุดตา
  - ( ) ตัวพิมพ์ชัดเจน
  - ( ) กระดาษมีคุณภาพดี
  - ( ) ภาพประกอบมีสีสันธรรมชาติ
  - ( ) มีสรุปข้อความท้ายบท

- ( ) มีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท
- ( ) มีแบบฝึกหัดท้ายบท
- ( ) มีหน้าอธิบายคำศัพท์ยาก
- ( ) มีรายชื่อหนังสือที่ท่านจะไปคนรายละเอียดเพิ่มเติม
- ( ) รูปเล่มกระทัดรัดง่ายต่อการเก็บ
- ( ) สิ่งอื่น ๆ ที่ท่านต้องการ (โปรดระบุ) .....

๑๕. ท่านมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ท่านใช้อยู่ เหมาะสม เพราะ (ตอบได้หลายข้อ)

- ( ) ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน
- ( ) ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
- ( ) เนื้อหามีความถูกต้องตามข้อเท็จจริง
- ( ) เนื้อหาแต่ละบทมีคำอธิบายชัดเจน
- ( ) เนื้อหาแต่ละบทมีความต่อเนื่องกันดี
- ( ) เนื้อหาให้ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๑๖. ท่านมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ท่านใช้อยู่ ไม่เหมาะสม เพราะ (ตอบได้หลายข้อ)

- ( ) เนื้อหาบางเรื่องยากเกินไป
- ( ) เนื้อหาบางเรื่องง่ายเกินไป
- ( ) เนื้อหา มีรายละเอียดมากเกินไป
- ( ) เนื้อหาบางเรื่องย่อเกินไปทำให้เข้าใจยาก
- ( ) เนื้อหาบางตอนคลุมเครือ
- ( ) เนื้อหาบางตอนซ้ำซากน่าเบื่อ
- ( ) เนื้อหาไม่ให้ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- ( ) เนื้อหาบางตอนผิดพลาดมาก
- ( ) เนื้อหาล้าสมัย ไม่ทันกับเหตุการณ์

( ) เนื้อหาไม่เกินไปตามคำดับเหตุการณ์

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

๑๗. ในการใช้หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว ถ้าท่านพบปัญหา
หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หนังสือเรียนเพิ่มเติม โปรดแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ ๒

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือเรียน
โดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม
๒. อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน
๓. ความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร
๔. สาระความรู้
๕. สาระค่านิยมปัญหา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

๑. โปรดอ่านข้อความทางซ้ายมือ แล้วพิจารณาว่าหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) ที่ท่านใช้อยู่ มีลักษณะอยู่ในเกณฑ์มากน้อยเพียงใด โดยเขียน
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เกณฑ์
ที่ใช้มีดังนี้

ดีมาก	เท่ากับ ๕	หมายถึง	คุณภาพทางด้านนั้น ๆ ดีมาก
ดี	เท่ากับ ๔	หมายถึง	คุณภาพทางด้านนั้น ๆ ดี
ปานกลาง	เท่ากับ ๓	หมายถึง	คุณภาพทางด้านนั้น ๆ อยู่ใน เกณฑ์ปานกลาง
ควรปรับปรุง	เท่ากับ ๒	หมายถึง	ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขคุณภาพ ทางด้านนั้น ๆ
ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	เท่ากับ ๑	หมายถึง	ไม่มีคุณภาพทางด้านนั้น ๆ หรือมี คุณภาพทางด้านนั้น ๆ ไม่ดีเลย ซึ่งควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

๒. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ ตามความคิดเห็นของท่าน และตาม
ความเป็นจริง

๑. ลักษณะการจัดรูปเล่ม

ท	เกณฑ์	ดี	ดี	ปาน	ควร	ควร
		มาก =๕	ด.๒ =๔	กลาง =๓	ปรับปรุง =๒	ปรับปรุง อย่างยิ่ง =๑
๑	ปกมีความหนา	.....	.....	.....	.....	.....
๒	การออกแบบปกมีลักษณะสวยงาม ดึง ดูดความสนใจ	.....	.....	.....	.....	.....
๓	รูปเล่มมีขนาดและลักษณะเหมาะ กับการใช้ของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๔	การเย็บเล่มหนาแน่นและประณีต	.....	.....	.....	.....	.....
๕	กระดาษที่ใช้พิมพ์มีความหนาแน่นและ นานาน	.....	.....	.....	.....	.....
๖	การจัดลำดับบทและหัวข้อเรื่องใน หนังสือเรียนมีความเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
๗	การจัดหน้าหนังสือ มีการเว้นช่องว่าง ตอนบน ตอนล่าง กานข้าง ตลอดจน ของไฟของหนังสือแต่ละหน้า	.....	.....	.....	.....	.....
๘	การพิมพ์มีความประณีต ชัดเจน และ ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๙	ตัวอักษร มีขนาดและลักษณะเหมาะสม กับวัยและสายตาของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๑๐	ใช้ตัวอักษรลักษณะพิเศษ เช่นตัวหนา ตัวใหญ่ ตัวเอน เพื่อเน้นข้อความ สำคัญได้เหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....

๑๑. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัดทำรูปเล่ม นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น .....
- .....

๒. คู่มือกรช่วยการ เรียนการสอนในหนังสือเรียน

ร.๒-	เกณฑ์	ค.๑	ค.๒	ปาน	ควร	ควร
		มาก	ค.	กลาง	ปรับปรุง	ปรับปรุง
		= ๕	= ๔	= ๓	= ๒	ปรับปรุง อย่างยิ่ง = ๑
๑	ชื่อหนังสือเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๒	มีสารบัญแสดงหัวข้อย่อยของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
๓	มีคำนำระบุความมุ่งหมายของผู้แต่ง และวิธีใช้หนังสือเรียนไว้ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
๔	ชื่อเรื่องในหนังสือเรียนแต่ละบทแต่ละตอน น่าสนใจสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....
๕	มีแผนที่ แผนภูมิ ตารางสถิติที่ถูกต้องชัดเจนทันสมัยและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
๖	การจัดวางภาพประกอบสัมพันธ์กับเนื้อหา และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
๗	ภาพประกอบมีจำนวนเหมาะสมกับความจำเป็น	.....	.....	.....	.....	.....
๘	ภาพประกอบมีคำอธิบายชัดเจนและถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....

ที่	เกณฑ์	ดีมาก =๕	ดี =๔	ปานกลาง =๓	ควรปรับปรุง =๒	ควรปรับปรุง อย่างยิ่ง =๑
๘	ภาพประกอบช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง และเกิดแนวคิด (Concept) ที่ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๑๐	ภาพประกอบมีขนาดเหมาะสมกับหน้ากระดาษ และการใช้สายตาของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๑๑	มีบทสรุป กิจกรรมเสนอแนะ และคำถามท้าย บท ทุกบทเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๑๒	มีการจัดกรรมวิธี เียงอรรถ หนังสืออ้างอิง และคำอธิบายศัพท์ไว้ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๑๓.	ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนในหนังสือเรียน นอกเหนือ ไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น	.....	.....	.....	.....	.....

๓. ความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร

ที่	เกณฑ์	ดีมาก =๕	ดี =๔	ปานกลาง =๓	ควรปรับปรุง =๒	ควรปรับปรุง อย่างยิ่ง =๑
๑	เนื้อหาในหนังสือเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ทั่วไปของหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
๒	เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สังคมศึกษารายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....

ที่	เกณฑ์	ดีมาก =๕	ดี =๔	ปานกลาง =๓	ควรปรับปรุง =๒	ควรปรับปรุง อย่างยิ่ง =๑
๓	หนังสือเรียนมีเนื้อหาครบถ้วนตามที่หลักสูตร สังคมศึกษากำหนด	.....	.....	.....	.....	.....
๔	การเรียงลำดับเนื้อเรื่องของหนังสือเรียน ตรงตามหัวข้อที่หลักสูตรกำหนดไว้	.....	.....	.....	.....	.....
๕	เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความเหมาะสมกับ เวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
๖	เนื้อหาในหนังสือเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่ง หมายของการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
๗	สัดส่วนของเนื้อหาวิชาแต่ละเรื่องเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
๘	เนื้อหาให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๙	เนื้อหาช่วยผู้ใหญ่เรียนสามารถอ่าน เขียน และ ใช้แผนผัง แผนภูมิและแผนที่ให้สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
๑๐	เนื้อหาช่วยผู้ใหญ่เรียนมีความเข้าใจและมี ทัศนคติที่ดีในคุณค่าทางสังคม จริยธรรม วัฒนธรรม และการปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกัน ในสังคมใดควยดี	.....	.....	.....	.....	.....
๑๑	ถาท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร นอกเหนือไป จากที่กล่าวมาแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็น	.....	.....	.....	.....	.....

๔. สาระความรู้

ข้อ	เกณฑ์	ดีมาก = ๕	ดี = ๔	ปานกลาง = ๓	ควรปรับปรุง = ๒	ควรปรับปรุง อย่างยิ่ง = ๑
๑	เนื้อหาให้ความรู้และข้อเท็จจริงที่ค้นพบใหม่ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
๒	เนื้อหาให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเที่ยงตรงปราศจากอคติ	.....	.....	.....	.....	.....
๓	การจัดเนื้อหาในหนังสือเรียนมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันในหลายสาขาวิชา หรือมีลักษณะบูรณาการ	.....	.....	.....	.....	.....
๔	เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๕	เนื้อหาให้ความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	.....	.....	.....	.....	.....
๖	การอธิบายเนื้อหาทำได้ละเอียด ชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบอย่างแจ่มแจ้งและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	.....	.....	.....	.....	.....
๗	เนื้อเรื่องในบทเรียนแต่ละบทมีความต่อเนื่องกัน	.....	.....	.....	.....	.....
๘	เนื้อหาครอบคลุมแนวคิดที่สำคัญในวิชาสังคมศึกษาเหมาะสมกับวุฒิภาวะของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๙	เนื้อหาช่วยให้นักเรียนเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ปัญหาของสังคมและสถานการณ์ในภูมิภาคอื่น ๆ ของโลกปัจจุบันได้	.....	.....	.....	.....	.....

๑๐. ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระด้านความรู้ นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรด
แสดงความคิดเห็น .....

.....

๕. สาระด้านสติปัญญา

ที่	เกณฑ์	มากที่สุด = ๕	ค = ๔	ปาน กลาง = ๓	ควร ปรับปรุง = ๒	ควร ปรับปรุง อย่างยิ่ง = ๑
๑	เนื้อหาในหนังสือเรียนเหมาะสมกับวัยและระดับ สติปัญญาของนักเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๒	บทเรียนเรียงลำดับเนื้อหา จากง่ายไปหายาก จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัวผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๓	คำศัพท์และสำนวนภาษาในหนังสือเรียนถูกต้อง และมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับความรู้ ของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
๔	เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
๕	เนื้อหาช่วยส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อบุคคล สังคม และชาติบ้านเมือง	.....	.....	.....	.....	.....
๖	การเสนอตัวอย่างช่วยให้นักเรียนเกิดภาพพจน์ ที่ถูกต้องต่อเนื้อเรื่องนั้น	.....	.....	.....	.....	.....
๗	วิธีการเสนอเนื้อหาส่งเสริมให้เกิดการคิดอย่าง ; มีเหตุผล กระตุ้นให้มีการอภิปรายและการแสดง ความคิดเห็น	.....	.....	.....	.....	.....

๒๒-	เกณฑ์	ดีมาก = ๕	ดี = ๔	ปานกลาง = ๓	ควรปรับปรุง = ๒	ควรปรับปรุง อย่างยิ่ง = ๑
๑	มีวิธีการเสนอเนื้อเรื่องให้นักเรียนเห็นปัญหา เกิดความสงสัยและสนใจจนควาหาคำตอบ ด้วยตนเอง	.....	.....	.....	.....	.....
๑	เสนอแนวคิดทั้งในแง่บวกและลบ เปิดโอกาส ให้นักเรียนมองเห็นทางเลือก (Alternatives) ของวิธีแก้ปัญหามากมาย	.....	.....	.....	.....	.....
๑๐	ถ้าท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระด้านสติปัญญา นอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้วโปรด แสดงความคิดเห็น	.....	.....	.....	.....	.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ

หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา

ในการวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ผู้วิจัยได้
ตั้งเกณฑ์ในการวิเคราะห์ไว้ ๕ ด้านคือ

๑. คุณภาพในการจัดทำรูปเล่ม และการพิมพ์ของหนังสือเรียน
๒. อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน
๓. ความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร
๔. สาระความรู้
๕. สาระค่านิยม

๑. คุณภาพในการจัดทำรูปเล่ม และการพิมพ์ของหนังสือเรียน (The quality of the textbooks' format and printing)

- ๑.๑ รูปเล่มของหนังสือเรียน ควรมีความกว้างยาวเหมาะสมกับความหนา และเหมาะสมกับการใช้ของนักเรียน กล่าวคือไม่เล็ก หรือใหญ่จนเกินไป เพื่อความสะดวกในการอ่านและการเก็บ ตลอดจนการบรรจุกระเป๋าในการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน หรือจากโรงเรียนกลับบ้าน หนังสือเรียนที่มีขนาดเหมาะสมที่สุด ควรมีความกว้างยาวประมาณ ๖ X ๘ นิ้ว
- ๑.๒ มีวิธีการเย็บเล่มด้วยความประณีตและมีความทนทานเช่นหนังสือเรียนที่ไม่หนาหนักอย่างมากประมาณรอยหนาเช่น ควรเย็บด้วยวิธีเย็บอกลกลาง (Saddle Sewing) แต่สำหรับหนังสือที่มีความหนาทุก ๆ เช่นตั้งแต่ ๒๐๐ หน้าขึ้นไป ควรเย็บด้วยวิธีเย็บสัน (Side Sewing)

- ๑.๓ ปกของหนังสือ ควรมีความหนาพอสมควร ถ้าเป็นปกอ่อน กระดาษที่ใช้ทำปก ควรใช้กระดาษปอนด์ขาวที่ทำให้หน้าเป็นพิเศษ ทำเป็นปกหนังสือ เพื่อให้เกิดความทนทานและแข็งแรง นอกจากนี้ปกของหนังสือควรมีสันสวยงาม เพื่อดึงดูดความสนใจ
- ๑.๔ กระดาษภายในที่ใช้พิมพ์ เนื่องจากกระดาษแบ่งออกได้หลายชนิด แต่ในการพิจารณากระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือ เรียบควรคำนึงในค่าความทนทานเป็นสำคัญ ดังนั้นกระดาษที่ใช้พิมพ์ควรมีคุณภาพดีได้แก่กระดาษฟอกขาว หรือกระดาษปอนด์ขาว (Wood Free Paper)
- ๑.๕ คุณภาพในการพิมพ์ หนังสือเรียนควรมีการพิมพ์อย่างประณีต ชัดเจนและถูกต้อง หมึกไม่เลอะตามขอบตัวพิมพ์ หน้ากระดาษและบริเวณของภาพประกอบ
- ๑.๖ ตัวอักษรในหนังสือเรียนควรมีความชัดเจน ตัวสะกดการันต์ การใช้สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และเครื่องหมายต่าง ๆ ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
- ๑.๗ ขนาดและลักษณะของตัวอักษร ควรมีความเหมาะสมกับวัยและสายตาของนักเรียน ขนาดของตัวพิมพ์ที่เหมาะสมกับหนังสือเรียนระดับมัธยมศึกษาไม่ควรต่ำกว่า ๑๐ พอยท์ นอกจากนี้ควรมีการใช้ตัวอักษรลักษณะพิเศษ เช่น ตัวใหญ่ ตัวเล็ก ตัวหนา ตัวเอน เพื่อเห็นข้อความสำคัญได้เหมาะสม
- ๑.๘ การจัดหน้าหนังสือเรียนควรพิถีพิถัน มีการเว้นที่ว่างที่ขอบทั้งสี่ด้านของหน้าหนังสือ ประมาณ $\frac{1}{2}$ นิ้ว ถึง ๑ นิ้ว มีการใช้เครื่องหมายัญประกาศ " " และ นชลิขิต ( ) เพื่ออธิบายหรือขยายข้อความบางตอนให้ชัดเจนขึ้น ตลอดจนมีการเว้นช่องไฟของหนังสือแต่ละหน้าให้มากพอ เพื่อให้สะดวกในการอ่าน

๒. อุปกรณ์ช่วยการเรียนรู้การสอนในหนังสือเรียน (The learning and teaching aids)

- ๒.๑ มีคำแนะนำ ระบุความมุ่งหมายของผู้แต่งในการแต่งหนังสือเรียน, วิธีใช้หนังสือเรียน ที่ถูกต้อง เพื่อที่จะได้ประโยชน์มากที่สุด ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และระบุคุณภาพของหนังสือเรียนไว้อย่างชัดเจน
- ๒.๒ มีการระบุคุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้จัดทำหนังสือเรียน เพราะถาผู้แต่งหรือผู้เรียบเรียงหนังสือเรียนมีความรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ ประกอบทั้งความรู้รอบตัว และมีประสบการณ์ตรงในการสอนในระดับชั้นนั้นด้วย ก็ย่อมจะทำให้ผู้แต่งมีความเข้าใจ และทราบความสนใจและความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นนั้น ๆ ได้ดีขึ้น และย่อมมีผลทำให้หนังสือเรียนมีคุณภาพดีด้วย
- ๒.๓ มีสารบัญแสดงหัวข้อย่อยของเนื้อหาไว้ถูกต้องชัดเจน มีการพิมพ์เลขหน้าในสารบัญ กับหัวข้อในหนังสือตรงกัน และลำดับเลขหน้าไว้สมบูรณ์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้หนังสือเรียนได้ทราบว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนเล่มนั้นมีอะไรบ้าง และมีอยู่ในหน้าใดของหนังสือ
- ๒.๔ มีบทสรุปท้ายบทเรียน ซึ่งควรไ้ใจความชัดเจนให้แง่คิดเพิ่มเติม และมีจำนวนเหมาะสม เพื่อช่วยให้บทเรียนที่เรียนมาแล้วเกิดความกระตือรือร้น ง่ายแก่การจำ และสะดวกแก่การทบทวนเนื้อหา
- ๒.๕ มีกรณีศึกษา เล่มสำหรับให้คนเรื่อง หรือคนหารายละเอียดตามที่ต้องการได้ทันที
- ๒.๖ มีภาคผนวกที่ให้รายละเอียดที่มีคุณค่า เช่น หลักฐานอ้างอิงเป็นสิ่งพิมพ์หลาย ๆ ประเภท เป็นตารางสถิติและรายละเอียดอื่น ๆ ซึ่งไม่สามารถนำมาจัดรวมเป็นส่วนสำคัญของหนังสือได้เหมาะสม
- ๒.๗ มีบรรณานุกรมหรือหนังสืออ้างอิงที่อยู่ตอนท้ายของแต่ละบทหรืออยู่ตอนท้ายเล่ม เพื่อช่วยให้ทราบถึงแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

- ๒.๘ มีอภิธานศัพท์ เพื่ออธิบายความหมายของคำศัพท์เฉพาะที่เข้าใจยาก ที่อยู่ในเนื้อเรื่องของหนังสือเรียนเล่มนั้น
- ๒.๙ มีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท เช่นกิจกรรมการอ่านหนังสือประกอบ การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ทายปัญหา ฯลฯ ซึ่งจะช่วยฝึกความคล่องแคล่วในการทำงาน เสริมทักษะทางสังคม เสริมสร้างค่านิยม และทัศนคติที่ดีและสามารถนำไปใช้ได้ผล
- ๒.๑๐ มีคำถามทบทวนหรือแบบฝึกหัดท้ายบท เพื่อช่วยในการทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว คำถามและแบบฝึกหัดนี้ควรมุ่งวัดทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ฝึกความคิด และส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และลักษณะของคำถามควรมีทั้งแบบปรนัยและอัตนัย
- ๒.๑๑ มีเชิงอรรถ ทั้งที่เป็นการอ้างอิงข้อความที่คัดลอกมาจากหนังสืออื่น ๆ และที่เป็นการอธิบายข้อความยากตอนใดตอนหนึ่งในหนังสือหน้านั้น เพื่อที่จะช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้ทราบที่มาของข้อความนั้น ๆ
- ๒.๑๒ มีแผนภูมิ และตารางสถิติที่ให้รายละเอียดถูกต้อง ทันสมัย และตรงกับวัตถุประสงค์ของบทเรียนนั้น
- ๒.๑๓ มีแผนที่ ที่ให้รายละเอียดชัดเจน มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง มีขนาดเหมาะสมกับสายตาของนักเรียน กล่าวคือ แผนที่ และขนาดตัวอักษรในแผนที่ไม่เล็กเกินไป และมีการเขียนคำอธิบาย หรือบรรยายใต้ภาพแผนที่ไว้ถูกต้องชัดเจน
- ๒.๑๔ มีภาพประกอบที่ชัดเจนและมีจำนวนมากพอ เพื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง และเกิดแนวคิด (Concept) ที่ถูกต้อง ปกติหนังสือเรียนควรมีจำนวนภาพประกอบราวครึ่งหนึ่งของเดมจึงจะไคผล และควรเป็นภาพวาดเหมือนจริง และภาพถ่ายที่มีสีตามธรรมชาติ ขนาดของภาพควรเหมาะสมกับหน้ากระดาษ และการใช้สายตาของนักเรียน การจัดวางภาพประกอบมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา และคำอธิบายประกอบภาพต้องมีความชัดเจน ถูกต้อง กล่าวคือมีความสัมพันธ์กับภาพและเนื้อเรื่องควบ

๓. ความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร (The relevance of content to the curriculum)

- ๓.๑ เนื้อหาในหนังสือเรียนควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา
- ๓.๒ เนื้อหาควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษารายวิชา
- ๓.๓ เนื้อหาในหนังสือเรียนมีครบถ้วนตามที่หลักสูตรสังคมศึกษากำหนด
- ๓.๔ การจัดหัวข้อ และการเรียงลำดับเนื้อเรื่องตรงตามที่หลักสูตรกำหนดไว้
- ๓.๕ เนื้อหาในหนังสือเรียน มีความเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- ๓.๖ เนื้อหาควรให้ความรู้ความเข้าใจในลักษณะภูมิศาสตร์ของทวีปต่าง ๆ นอกเขตทวีปเอเชีย
- ๓.๗ เนื้อหาควรให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องความเป็นมาและสภาพปัจจุบันทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองของชนชาติต่าง ๆ
- ๓.๘ เนื้อหาควรส่งเสริมทักษะในการวิเคราะห์หาเหตุผล
- ๓.๙ เนื้อหาควรส่งเสริม ค่านิยม และมีทัศนคติที่ดีต่อสังคม และชาติบ้านเมือง
- ๓.๑๐ เนื้อหาควรส่งเสริมการปฏิบัติคนเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมได้ควยดี

๔. สาระความรู้ (The knowledge component)

- ๔.๑ เนื้อหาควรให้ความรู้และข้อเท็จจริงที่ค้นพบใหม่ และทันสมัย
- ๔.๒ เนื้อหาควรให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เพียงตรง
- ๔.๓ การอธิบายเนื้อหาในหนังสือเรียน ควรถูกต้อง ชัดเจน เช่นคำอธิบายของเนื้อหาในหนังสือเรียนที่เกี่ยวกับชื่อเมือง ชื่อภูเขา ชื่อแม่น้ำ เหล่านี้ปรากฏในแผนที่ ควรตรงกันควย

- ๔.๔ ในการเสนอเนื้อหา ควรมีความเป็นกลาง ปราศจากอคติ ไม่สอดแทรกความคิดเห็นของผู้เรียบเรียงมากเกินไป
- ๔.๕ เนื้อหาในหนังสือเรียนควรมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของนักเรียน
- ๔.๗ เนื้อหาควรให้ความรู้ที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาประจำวันได้

๕. สาระด้านสติปัญญา (The intellectual component)

- ๕.๑ การใช้ภาษาเพื่ออธิบายเนื้อหาในหนังสือเรียน ควรมีความเข้าใจง่ายถูกต้องชัดเจนและรัดกุม
- ๕.๒ คำศัพท์และสำนวนภาษาในหนังสือเรียน ควรมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและระดับความรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ข้อเฉพาะบางข้อที่นำมาจากภาษาต่างประเทศ และถอดเป็นภาษาไทยแล้ว ควรมีวงเล็บภาษาอังกฤษให้ไว้ด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นวิธีสะกดคำและจะได้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งอ้างอิงที่เป็นภาษาต่างประเทศต่อไป
- ๕.๓ มีวิธีการเสนอเนื้อหาที่ให้นักเรียนเห็นปัญหา เกิดความสงสัยและสนใจค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองต่อไป
- ๕.๔ การเสนอเนื้อหา มีการยกตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบให้นักเรียนได้เห็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และตัวอย่างนั้นควรมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดภาพพจน์ที่ถูกต้องต่อเนื้อเรื่องนั้น
- ๕.๕ มีวิธีการเสนอเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความคิดอย่างมีเหตุผล กระตุ้นให้มีการอภิปราย และการแสดงความคิดเห็น

ประวัติผู้เขียน

นางสาวอุวีชา พูลเกษ เกิดที่จังหวัดสมุทรปราการ จบการศึกษาระดับปริญญา
ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๑) จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ
ปีการศึกษา ๒๕๑๘ ระหว่างศึกษาได้รับทุนเรียนดี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการ
ศึกษา ๒๕๑๖ - ๒๕๑๘ และเข้าศึกษาต่อในภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา ๒๕๒๒

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ ๑ ระดับ ๓ โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย
จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย